

Terms and Conditions

The Library provides access to digitized documents strictly for noncommercial educational, research and private purposes and makes no warranty with regard to their use for other purposes. Some of our collections are protected by copyright. Publication and/or broadcast in any form (including electronic) requires prior written permission from the Library.

Each copy of any part of this document must contain there Terms and Conditions. With the usage of the library's online system to access or download a digitized document you accept there Terms and Conditions.

Reproductions of material on the web site may not be made for or donated to other repositories, nor may be further reproduced without written permission from the Library

For reproduction requests and permissions, please contact us. If citing materials, please give proper attribution of the source.

Imprint:

Director: Mag. Renate Plöchl

Deputy director: Mag. Julian Sagmeister

Owner of medium: Oberösterreichische Landesbibliothek

Publisher: Oberösterreichische Landesbibliothek, 4021 Linz, Schillerplatz 2

Contact:

Email: [landesbibliothek\(at\)ooe.gv.at](mailto:landesbibliothek(at)ooe.gv.at)

Telephone: +43(732) 7720-53100

dicere: physica ista ipsa quæ paulo ante & mathe-
matica: & ceterarum artium propria posuisti: scientiæ sunt
eorum qui illa profitentur. Illustrare autem oratione si quis
istas ipsas artes velit: ad oratoris ei confugiendum
est: tanquam ad architecti potius facultatem. Neque
enim si Philonem illum architectum qui Atheniense
sibus armamentarium fecit: constat perdiserte propo-
sitione operis sui reddidisse existimandum est archi-
tecti potius artificio disertum: quam oratoris fuisse.
Nec si buic. **M. Antonio per Hermodoro** fuisset
de naualium opere dicendum: num quum ab illo cau-
sam didicisset: ipse ornate de alieno artificio co-
pioseque dixisset. Neque vero Asclepiades is: quo-
nos medico amicoque vsum sumus: cum eloquentiam in-
cebat ceteros medicos: in eo ipso que ornate dicebat
medicinas facultate utebatur non eloquentie. **Atque illud
est pbabilis:** neque tamen verum quod Socrates dicere so-
lebat: omnes in eo quod scirent satis esse eloquentes. Illud
verius: neque quoniam in eo disertus esse posse: quod ne-
sciat: neque si id optime sciat ignarusque si sit faciendum
ac poliendum orationis: diserte id ipsum de quo sciat non
posse dicere. **Quod obrem** si quis vniuersam & propriam
oratoris vim definire complectique vult: is orator
erit mea sententia: hoc tamen graui dignus est nomine: qui
quæcumque res inciderit: que si dictione explicanda: pru-
denter: & compositè & ornate: & memoriter dicet:
cum quadam actionis etiam dignitate. Sin cuiusdam ni-
mis infinitum videtur: que ita proposui quacumque de re li-
cet hinc quantum cuique videbitur: circūcidat atque am-
putet: tamen illud tenebo: si que cæteris in artibus aut stu-
diis sita sunt: orator ignoret: tamen ea teneat: quæ
sunt in disceptationibus: aut vsum forensi: tamen si de his
rebus ipsis sit ei dicendum: quum cognouerit ab his
qui tenent quæ sunt in vnaquaque re: multo oratorem
melius: quam ipsos illos: quorum ex sunt artes: esse di-
cturum. **Ita si de re militari dicendum:** buic erit **Sul-**
pitio: quæret a. **C. Mario** affini nostro: & quum ac-
ceperit: ita pronuntiabitur ut ipsi. **C. Mario** pene hic
melius: quam ipse ille scire videatur. Sin de iure civili:
tecum concipiat te hominem prudentissimum et perissi-
mum in his ipsis rebus. quas abs te didicerit. di-
cendi arte superabit. Sin quæres inciderit. in qua
de natura. de viciis hominum. de cupiditatibus.

ris officio. si de suis quisque sententiam etiam dis-
putare voluerit. quod probat exemplis.

Tanquam ad architecti: sicut architectus ma-
teriam propositam artificio suo componit in opus
ita & orator rem propositam. Philonem.
de hoc Valerius mentionem facit in me-
morabilibus: fuit enim architectus non igno-
bilis. Adeo autem de institutione sua disser-
tissime dixit: ut maiorem gloriam ei populus
tribuerit de eloquentia quam de arte archi-
tectura. Armamentarium: locus est ubi arma
reponunt. Rationem operis sui: cur id & eo
loco & ea forma struxisset. **Et Antonio
pro hermodoro** dicendum fuisset: num ne
inquit melius & copiosius de illo artifi-
cio dixisset: quam ille ipse a quo causam accepit:
Asclepiades prusensis fuit qui (ut
Pli. dicit) condita noua secta: spiritibus lega-
tis & polliciationibus mitibridatis regem:
repta ratione que vinum egris medetur: relato & su-
nere boie. & conseruato: sed maxime spon-
sione facta cuius fortuna: ne delatus ad ro-
gum medicus crederetur: si non inualidus vl-
lo modo fuisset ipse: & victor summa in fene-
stra lapsu scalarum examinatus. **Hæc Pli.**
De hoc etiam multa refert Apuleus. li. iiii.
Atque illud est pbabilis: refellit dictum so-
cratis. Dicit enim pbabilis esse: quod Socrates
dixit: quod ipse proposuit: sed tamen verius
quod proposuit. **Quod obrem** si quis: hanc conclu-
sionem recte ex superioribus infert. Pru-
denter & compositè: omnes partes integrales rhe-
toricæ facultatis complexus est. Prudenter
ad inuentionem. Compositè ad dispositio-
nem. Compositio autem duplex est: Vna rerum: al-
tera verborum. Rerum est: ut præcedentibus sequen-
tia conueniant: & de hac intelligit. nam verborum
magis aptitudo est. Ornate ad elocuti-
onem. Memoriter ad memoriã. Cum
quadam actionis dignitate. Ad pronun-
tationem. Actio enim est pronuntiatio. Sic & quoniam
tiltanus Pronuntiationem actionem appel-
lat. Circūcidat atque amputet. Circūcide-
re est partem partis alicuius demere. Amputa-
re vero est totam partem abscindere ut si quis
oratori philosophiam concedat: sed non ple-
nam: ille circūcidit. ut ex tribus partibus. phi-
losophiæ naturali. morali. & logica. nul-
lam quæ demat. sed eas non plene concedat
Quod si quis ex his partibus aliquam oratori
penitus demeret: hic dicitur amputare.
Ita si de re militari: ponit exemplum quod fa-
cere debeat orator. Si si me audierit: di-
xi de quacumque re: si opus fuerit plenam orato-
rem scire optere: sed si nimium id non nullis vi-
debitur: concedam ut relinquat philosophiam na-
turalem: morale vero que ab ipso separari non
potest: omnino complectatur. De natura de vi-
tiis hæc omnia ad naturalem: vel moralem
philosophiam pertinet. De cupiditatibus.
Tria sunt genera cupiditatum: Auaritia
pecuniarum: ambitio honorum. Ira vlciscendi